

Във Велико Търново честваха двеста години от канонизацията на св. Йоан Нови Търновски



На 16 юли т. г. във Велико Търново отбелязаха двестагодишнината от канонизацията на св. Йоан Нови Търновски. Той е обявен за светец само година след мъченическата си кончина през 1822 г. През 2022 г. в старата столица бяха чествани двеста години от това събитие (тук). Един от инициаторите за възраждане на почитта към светеца е докторът по изкуствознание Пламен Събев, който е изработил уникална икона с образа на светеца и дванадесет житийни сцени, която беше дарена на катедралния храм на Велико Търново.

Иван Димов, както е светското име на св. Йоан Нови Търновски, е роден през 1804 г. в град Осман пазар, днес Омуртаг. Четири години живее и работи в Търново като чирак в работилница за керемиди. През 1822 г. е обесен в покрайнините на града, защото едва осемнадесетгодишен устоява на натиска и отказва да смени вярата си. Атонските монаси Никифор и Йеротей стават свидетели на това и пишат житието на Иван Димов, който е канонизиран за великомъченик година след своята гибел, разказва за БНР Стоян Долапчиев, председател на инициативния комитет за честване на св. Йоан Търновски:

„Канонизацията е извършена в митрополитската църква „Св. апостоли Петър и Павел“ в кв. „Асенов“ на 16 юли 1823 г. от митр. Иларион Критски в присъствието на авторите на това житие – Никифор и Йеротей. Има и стихотворение. Това е един от редките случаи в историята на БПЦ, в който имаме пълен комплект от документи за неговата канонизация, имаме житие,

служба, дори стихотворение. Това стихотворение в негова чест се смята за едно от първите, написано на новобългарски книжовен език“.

След смъртта на мъченика е последвало чудо, описано от двамата монаси. Огнен стълб покрива цялото бесило.

Преди двадесет и една години великотърновският доктор по изкуствознание Пламен Събев прави първата икона на св. Йоан Търновски. Има четири стенописа на светеца в шуменска църква, в храма на търговищкото село Ловец, в с. Шереметя и в църквата на руските гробища във Велико Търново. Д-р Събев в продължение на година рисува последната икона на св. Йоан Нови Търновски, в която освен образа на великомъченика за първи път са изобразени и дванадесет житийни сцени.

Инициативният комитет, носещ името на св. Йоан Нови Търновски, се обръща към Великотърновска митрополия и към Св. Синод светецът да бъде признат за съпокровител на Велико Търново заедно със св. Петка и св. Йоан Рилски, както и да бъде обявен за покровител на всички деца, загинали по българските земи по религиозни, политически и военни причини.

dveri.bg